

Звіт про роботу Центрального апарату НСТДУ України за період 2017-2021 рр.

Усі спілчани об'єднані в **137 місцевих осередки**, що діють у театральних виконавських колективах, навчальних закладах, музеях, інших підприємствах і установах.

За даними останньої звірки загальна кількість членів НСТДУ становить понад 4 тисячі осіб (без врахування АР Крим та окупованих територій Донецької та Луганської областей). Наразі ми не маємо даних щодо окупованих територій, до анексії Криму та початку АТО кількість членів Спілки на цих територіях складала 650 осіб.

За звітний період до Спілки вступило тисячу двісті осіб, вибуло біля 250 осіб, серед них померлі та ті, хто був виключений за несплату членських внесків.

У регіонах України **Спілка має зареєстрованих 8 відділень:**

Київське міське творче відділення;

Дніпропетровське міжобласне відділення (Дніпропетровська та Запорізька обл.),

Львівське міжобласне відділення (Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Закарпатська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька, Хмельницька обл.)

Одеське міжобласне відділення (Одеська, Херсонська Миколаївська обл.),

Харківське міжобласне відділення (Харківська, Сумська обл.),

Чернігівське обласне відділення, створене 2019 року;

наразі не функціонують Донецьке (Донецька та Луганська обл.) та Кримське (АР Крим) відділення, які перебувають на тимчасово окупованих територіях.

Місцеві осередки театрів мм. Маріуполь та Сєверодонецьк підпорядковані безпосередньо центральному апарату НСТДУ.

Крім того, Київське міжобласне відділення (Київська, Житомирська, Вінницька, Кіровоградська, Черкаська обл.) було юридично зареєстроване як окрема громадська організація.

Саме тому воно юридично не могло вважатися відділенням НСТДУ, і незважаючи на поновлене рішення Ради Спілки про створення відділення та надане доручення та юридичну допомогу це відділення так і не було зареєстровано відповідно до законодавства про творчі спілки.

У зв'язку з цим, а також тим, що воно фактично не функціонувало, театри, що належали до цього відділення, вийшли з ініціативою про утворення відділення відповідно до всіх законодавчих вимог. Спочатку у 2019 році за ініціативою театрів Чернігівської області було створене Чернігівське обласне відділення.

У 2021 році на ім'я голови НСТДУ та Ради Спілки надійшло звернення від Житомирського академічного українського музично-драматичного театру ім. Івана Кочерги, Київського академічного обласного музично-драматичного театру ім. П. К. Саксаганського, Кіровоградського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. М. Л. Кропивницького,

Вінницького обласного академічного українського музично-драматичного театру ім. Миколи Садовського та Черкаського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка щодо утворення міжобласного відділення НСТДУ, яке б об'єднувало театри Житомирської, Кіровоградської, Черкаської, Вінницької та Київської (крім м. Київ) областей. 15 жовтня були проведені установчі збори щодо утворення Центрального міжобласного відділення НСТДУ з місцем реєстрації м. Житомир. Головою обрано Ростову Н.М. Зараз відбувається процес реєстрації.

Команда НСТДУ

Перший заступник голови НСТДУ, керівник напряму регіональної політики – Ростислав Держипільський

Заступниця голови НСТДУ, керівник напряму креативних проєктів та недержавного театрального сектору – Ірма Вітовська-Ванца

Заступник голови НСТДУ – Раїса Недашківська

Керівниця напряму експертно-аналітичної діяльності – Ганна Веселовська

Керівник напряму інформаційного забезпечення та зв'язків із громадськістю – Олег Вергеліс

Керівник напряму молодіжної політики та пошуково-експериментального театру – Стас Жирков

Керівниця напряму соціальної політики та контролю за роботою Будинку ветеранів сцени ім. Н. Ужвій – Олеся Жураківська

Голова Дніпропетровського міжобласного відділення – Володимир Петренко

Голова Київського міжобласного відділення – В'ячеслав Усков

Голова Київського місцевого творчого відділення – Олексій Кужельний

Голова Львівського міжобласного відділення – Федір Стригун

Голова Одеського міжобласного відділення – Юлія Пивоварова

Голова Харківського міжобласного відділення – Ігор Арнаутов

Голова Чернігівського обласного відділення – Сергій Мойсієнко

З кінця жовтня 2016 року Національна спілка театральних діячів України пройшла повне перезавантаження:

- Створено сайт НСТДУ, який інформує не тільки про діяльність Спілки, а й став повноцінним інформаційним майданчиком. Тут збирається і постійно оновлюється інформація про театри, заклади освіти, музеї, фестивалі;
- Створено сторінки НСТДУ в соціальних мережах Facebook, Instagram, YouTube з корисним контентом;
- Розроблено гнучку стратегію розвитку, яка втілюється у життя і реагує на виклики часу та запити членів спілки;

- Започатковано програму освітніх заходів, покликаних підвищувати рівень знань та професійної майстерності всіх категорій працівників театрів.

Заходи, ініційовані та реалізовані Центральним апаратом НСТДУ

2016 р.

1. Вручення 10 театральних премій НСТДУ в усіх галузях театального мистецтва

2017 р.

1. Запровадження сезонних шкіл НСТДУ, проведено **4 школи**:
  - Зимова школа менеджменту;
  - Весняна школа акторської майстерності, м. Івано-Франківськ;
  - Літня підсумкова школа акторської, режисерської та сценографічної майстерності;
  - Осіння школа з організації фестивальної діяльності, м. Херсон.
2. Проведено **5 семінарів**:
  - семінар для театральних завлітів;
  - семінар з аудіодискрипції;
  - семінар-тренінг «Трансформація – крок від актора до режисера» (м. Сєверодонецьк);
  - семінар з авторського права;
  - семінар зі звуку.
3. Міжнародна школа вокального мистецтва «SINGING ART EUROPE» в рамках «Опери Європи – 2017».
4. Всеукраїнський конкурс професійних читців ім. Івана Франка.
5. Всеукраїнський конкурс професійних читців ім. Лесі Українки (м. Луцьк, Волинський академічний обласний театр ляльок).
6. Вручення 10 театральних премій НСТДУ в усіх галузях театального мистецтва.
7. Заходи для ветеранів Будинку ветеранів сцени ім. Н. Ужвій (концерти, зустрічі, виїзди на вистави тощо).

Усього – **17 заходів**, проведених Центральним апаратом Спільки.
За рік всього – 46 заходів по НСТДУ

2018 р.

Серед заходів:

1. Започаткування та проведення першого **Всеукраїнського театального фестивалю-премії «ГРА»/«GRA»**.
2. **4 сезонні школи**:
  - Зимова школа менеджменту;
  - Весняна школа акторської майстерності, м. Івано-Франківськ;
  - Літня школа акторської та режисерської майстерності, м. Буча;

- Осіння школа сценографії.
- 3. **3 семінари:**
  - семінар з театрального менеджменту «Від провінції до театральної столиці» (м. Суми);
  - семінар з питань просування у соцмережах та копірайтингу для завітів та PR-менеджерів;
  - авторський семінар-тренінг Раду Поклітару «Я і простір» (м. Дніпро).
- 4. **Виставка афіш «Театр крізь віки»** в рамках Міжнародного фестивалю мистецтв «Карпатський простір».
- 5. **Круглий стіл «Театральний рух як засіб міжнародної співпраці»** в рамках Міжнародного музичного фестивалю «O-Fest».
- 6. Фестиваль театрів «Молоко» , м. Одеса (співорганізатор).
- 7. Всеукраїнський фестиваль недержавних театрів «Відкрита сцена».
- 8. Міні-фестиваль «Мій Курбас» (спільно з Мистецьким арсеналом).
- 9. Київський міжнародний музейний форум.
- 10. Міжнародний театральний-музейний форум «Театр & Музей: взаємодія».
- 11. Мистецький захід «В Україну повернись» на Софійській площі за участі український зірок оперних театрів світу (співорганізатор).
- 12. Всеукраїнський конкурс професійних читців ім. Івана Франка.
- 13. Всеукраїнський конкурс професійних читців ім. Лесі Українки (м. Луцьк, Волинський академічний обласний театр ляльок).
- 14. Вручення 10-ти премій НСТДУ.
- 15. Заходи для ветеранів Будинку ветеранів сцени ім. Н. Ужвій (концерти, зустрічі, виїзди на вистави тощо).

Усього – **понад 20 заходів**, організованих безпосередньо Центральним апаратом.

За рік всього – 71 заходи по НСТДУ.

2019 р.

Серед заходів:

1. **II Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «ГРА»/«GRA».**
2. **3 сезонні школи:**
  - Зимова школа менеджменту;
  - Весняна школа акторської майстерності, м. Івано-Франківськ;
  - Літня школа акторської та режисерської майстерності, м. Буча;
3. **4 семінари:**
  - семінар з театрального менеджменту «Недержавні театри: право, маркетинг, можливості» (м. Суми);
  - семінар «PR & Media Relations» для завітів та PR-менеджерів (Київ);
  - семінар зі сценічного світла (м. Одеса);

- семінар-тренінг «Арт-критик сьогодні: журналіст, блогер, аналітик?» для культурних оглядачів, журналістів, арткритиків у рамках фестивалю «Карпатський простір» (м. Івано-Франківськ).
- 4. **Виставка «Театр, відкритий світу»** в рамках Фестивалю мистецтв «Карпатський простір», з метою популяризація українського театру через активізацію уваги до видатних постатей; залучення молодшого покоління через використання актуального арту.
- 5. **Лабораторія драматургії НСТДУ** – 1-ша та 2-га резиденції.
- 6. **Міжнародний фестиваль «Парк мистецтв** в рамках програми «Малі міста – великі враження» Міністерства культури України.
- 7. **Підтримка фестивальної діяльності:** НСТДУ є співорганізатором міжнародного фестивалю «Карпатський простір» (м. Івано-Франківськ), фестивалю театрів «Молоко» в Одесі, надає підтримку проведенню фестивалю сучасної української драматургії «Амплуа», міжнародного фестивалю «Оплески Буковини».
- 8. II Всеукраїнський фестиваль недержавних театрів «**Відкрита сцена**».
- 9. Курс лекцій Ганни Веселовської з історії театру спільно з Мистецьким арсеналом.
- 10. **Київський міжнародний музейний форум.**
- 11. НСТДУ є співорганізатором мистецького заходу «Зірки світової опери» за участі українських зірок оперних театрів світу.
- 12. **Всеукраїнський конкурси професійних читців** та імені Лесі Українки (м. Луцьк).
- 13. **Всеукраїнський конкурс молодих акторів** імені Івана Франка (м. Київ).
- 14. **Лабораторія «i-Reflections Lab: особистість у медіапросторі»** - реалізація грантового проекту за підтримки УКФ.
- 15. Вручення 10-ти премій НСТДУ.
- 16. Участь у проведенні театральної премії «Київська пектораль».
- 17. Заходи для ветеранів Будинку ветеранів сцени ім. Н. Ужвій (концерти, зустрічі, виїзди на вистави тощо).

Усього – **понад 25 заходів**, організованих безпосередньо Центральним апаратом.

За рік всього – 72 заходи по НСТДУ.

2020 р.

Серед заходів:

1. Фестиваль сучасної драми. Діти.
2. Семінар з проблемних питань авторських прав.
3. Зимова школа менеджменту.
4. Всеукраїнський конкурс молодих акторів імені Івана Франка (травень-липень, онлайн).
5. Лабораторія драматургії НСТДУ (за підтримки УКФ, перша та друга резиденції).

6. Підтримка реалізації Фестивалю театрів «Молоко».
7. Велика літня школа акторської майстерності.
8. Мистецький проєкт «Зірки світової опери» за участі зірок оперних театрів світу.
9. Акторський інтенсив для артистів-вокалістів.
10. Фестиваль сучасної драми (фінальна частина Лабораторії драматургії).
11. Створення Цифрового театрального архіву з презентаціями у Кропивницькому, Харкові, Одесі, Києві (червень-жовтень, за підтримки УКФ).
12. Круглий стіл «Сучасна драма в українському театрі».
13. III Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «ГРА»/«GRA».
14. Онлайн курсу «Авторське право у театрі: практичний аспект».
15. Онлайн курсу «Невипадкові нарративи світового театру».
16. Всеукраїнський конкурс професійних читців імені Лесі Українки.
17. Школа режисерської майстерності.
18. Осіння школа сценографії.
19. Радіовистави за п'єсами «Пан Чимерник» та «Вікно з вогнем», створеними в рамках I Лабораторії драматургії НСТДУ (на радіо Культура).
20. Практикум зі сценічної мови.
21. Нагородження преміями НСТДУ.

Усього – **понад 20 заходів**, організованих безпосередньо Центральним апаратом.

За рік всього – 53 заходи по НСТДУ.

2021 р.

Серед заходів (реалізовані та в процесі організації):

1. Тренінг зі сценічної пластики.
2. Семінар з питань авторських прав «Автор в театрі».
3. Школа менеджменту НСТДУ «Фандрейзинг як напрямок діяльності театру».
4. Весняна школа акторської та режисерської майстерності театру ляльок.
5. Семінару для театральних художників «Театральний костюм: від ідеї до реалізації».
6. Всеукраїнський конкурс молодих акторів імені Івана Франка (онлайн).
7. Проєкт «Перекладач в театрі» (онлайн).
8. Проєкт «Правила їхнього успіху» (онлайн).
9. Лабораторія драматургії НСТДУ (перша та друга резиденції).
10. Школа оперного диригування.
11. Школа оперної режисури.
12. Мистецький проєкт «Зірки світової опери» за участі зірок оперних театрів світу.

13. Підтримка реалізації Фестивалю театрів «Молоко».
14. Літня школа акторської майстерності «English for Theatre» - «Англійська в Театрі».
15. IV Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «ГРА»/«GRA».
16. Семінар-тренінг «Рух і голос» (м. Хмельницький)
17. Всеукраїнський конкурс професійних читців імені Лесі Українки (м. Луцьк).
18. Воркшоп із доповненої реальності.
19. Майстер-клас Маттео Спіацці.
20. Нагородження преміями НСТДУ.

На 1 листопада 2021 р.: 38 заходів по НСТДУ, з них 19 заходів, організованих Центральним апаратом.

Основні заходи НСТДУ

Сезонні школи

У 2017 році Головою НСТДУ Богданом Струтинським було засновано Сезонні школи для всіх учасників театрального процесу. Школи НСТДУ це – організація та проведення навчання з різних напрямків театральної діяльності креативної молоді: театральних менеджерів, представників державних та недержавних театрів та інших осіб, задіяних у театральній сфері; платформа для розвитку, взаємодії та спілкування; ознайомлення учасників з сучасними знаннями, творчими методиками, принципами новітніх індустрій в галузі культури, надання практичних навичок тощо.

Для організаторів Шкіл НСТДУ, перш за все, важливим є те, щоб учасники отримали корисні та актуальні в даний час і в даній ситуації знання і навички, продовжили самовдосконалюватися та застосовували отриманий досвід на практиці. Особливу увагу експертні групи з відбору учасників приділяють тому, аби максимально залучити до співпраці всі регіони.

Школи НСТДУ набули резонансу серед театральної спільноти. Важливим показником ефективності та актуальності шкіл є постійний запит з боку театральних працівників, позитивна тенденція зростання кількості членів НСТДУ, особливо – серед молоді. Результатом шкіл є й заснування театральних фестивалів, навчальних та комунікаційних платформ.

За 5 років проведено 20 сезонних шкіл, 20 семінарів та тренінгів з різних напрямків театральної діяльності. Участь в освітніх заходах взяли біля 1000 осіб, на участь було подано біля 5000 заявок.

Напрями шкіл та семінарів:

1. Акторська та режисерська майстерність
2. Театральний менеджмент і маркетинг
3. Сценографія
4. PR та комунікації
5. Організація гастрольної діяльності
6. Театральний звук та світло

7. Аудіодискрипція
8. Авторське право

Фестивальна діяльність

НСТДУ було засновано 3 фестивалі:

1. Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «ГРА»/«GRA».

За 4 роки свого існування він став помітним явищем у культурному та театральному житті України. 2018 року на участь у Фестивалі-Премії було подано 70 заявок, 2019 та 2020 року – 83, 2021 – 89. Участь у ньому беруть як державні театри різного підпорядкування, так і незалежні театральні колективи. Головне завдання Фестивалю-Премії – об'єднати всі театри країни і презентувати їх найкращі здобутки Україні та міжнародній спільноті, популяризувати національне театральне мистецтво в усіх його жанрах, стилях і формах, визначити провідні тенденції та стимулювати розвиток українського театального конкурентного середовища. І це завдання реалізується в повній мірі. За результатами кожного року видається альманах з рецензіями експертів на всі вистави лонг-листа та за підтримки НСТДУ переможцями реалізовано нові творчі проекти. Сьогодні про фестиваль знають не тільки в нашій країні, а й, завдяки залученню міжнародних членів журі та гостей, і в Європі. До міжнародного журі запрошуються відомі режисери, керівники європейських театрів, засновники фестивалів та театрознавці.

Членами журі у 2018 р. були:

Ніколас Пейн (Лондон, Великобританія), директор Орега Еуропа, голова журі;

Моніка Квасневська (Краків, Польща), редактор журналу «Дидаскалія: Театральний журнал»,

Лаура Акерлунд (Хельсінкі, Фінляндія), генеральний директор-художній керівник Комік Опера Хельсінкі;

Йонас Вайткус (Литва, м. Вільнюс), режисер театру і кіно;

Іраклі Гогія (Тбілісі, Грузія), режисер, мистецтвознавець.

У 2019 до складу журі увійшли:

Адам Бала – історик, педагог, громадський діяч та культурний менеджер. Голова Польсько-Українського Фонду імені Ігнація Яна Падеревського, автор ідеї та генеральний директор Міжнародного Фестивалю «Відкриваємо Падеревського», Польща.

Біанка Іонеску-Балло – генеральна директорка Національного театру «Іон Дачіан» в Бухаресті (Румунія).

Томас Ірмер – драматург, публіцист, театральний критик, Оглядач журналу «Theater heute/Театр сьогодні» (Німеччина).

Жанна Лашкевич – завідувачка відділу Театру журналу «Мастацтво» (Білорусь)

Дітер Топп – голова журі, журналіст, музикознавець, куратор, культурний менеджер. Президент KulturForum Еуропа (Німеччина)

Сьогодні серед українських театрів з'явився важливий тренд – готувати постановку для участі у Фестивалі-Премії. А це значить, що театри свідомо орієнтуються на високий художній рівень, розкриття актуальної проблематики тощо.

2. Всеукраїнський фестиваль недержавних театрів «Відкрита сцена».

Фестиваль проводиться за підтримки Департаменту культури КМДА з 2018 року. Кожного року надходить більше 40 заявок на участь у фестивалі, для участі у фіналі обирається 6-8 фіналістів. У 2019 році фестиваль був конкурсним, до журі входили українські та закордонні експерти. У 2020 та 2021 році через пандемію Фестиваль не проводився.

Важливим напрямком є і підтримка фестивальної діяльності: НСТДУ є співorganizатором міжнародного фестивалю «Карпатський простір» (м. Івано-Франківськ), фестивалю театрів «Молоко» в Одесі, надає підтримку проведенню фестивалю сучасної української драматургії «Амплуа», міжнародного фестивалю «Оплески Буковини», Відкритого фестивалю «Театр.PRO» та інших.

3. Міжнародний фестиваль «Парк мистецтв» (2019)

Проект є переможцем конкурсу «Малі міста – великі враження» Міністерства культури України.

Тематичний напрямок фестивалю 2019 року – мистецтво джазу. В рамках фестивалю перше в Україні виступив кращий джазовий співак Великобританії вокаліст-віртуоз Клівленд Воткіс, вибрані поезії під драматичні та ліричні імпровізації джазового піаніста Олексія Боголюбова читав один із найвідоміших українських письменників Сергій Жадан.

На п'яти майданчиках діяли цікаві розважальні, мистецькі, освітні програми:

- Гала-концерт артистів Київського національного академічного театру оперети;
- виступи джазових колективів та виконавців;
- джазові майстер-класи для учнів музичних шкіл;
- програма для дітей;
- інклюзивна зона для дітей;
- фотовиставка;
- відкриття скульптурної композиції, створеної до фестивалю та багато іншого.

Музейні форуми

1. **Київський музейний форум (KYIV MUSEUM FORUM)** заснований 2018 року. Він спрямований на об'єднання зусиль закладів

музейної та театральної галузі. Форум поєднує такі форми роботи: лекції, обговорення, майстер-класи. Учасниками були керівники музеїв, музейні куратори, керівники та куратори музейних напрямків. Серед лекторів – експерти з «Креативної Європи» щодо грантової діяльності й ко-продукції та створення моделі об'єднаних музеїв; куратори музейної справи з України та закордону; представники провідних меморіальних музеїв з інших країн задля перейняття досвіду тощо.

2019 року основними питаннями форуму були діджиталізація музеїв та створення на базі музеїв «третього місця» - «ком'юніті-центрів» зі сталою програмою участі в житті місцевої громади.

2. Міжнародний театрально-музейний форум «Театр & Музей: взаємо-ДІЯ».

Цим заходом Національна спілка театральних діячів України прагнула долучитись до співпраці з музеями та сприяти налагодженню міжсекторального діалогу між музеями та театрами з урахуванням основних сучасних світових тенденцій розвитку музейної справи. Тож, до участі у форумі запрошувалися представники театрів та музеїв України, зокрема театральних музеїв та меморіальних музеїв, присвячених особистостям, діяльність яких пов'язана з театром.

Формат заходу: активно-спонукальний – взаємо-ДІЯ спрямована на обмін досвідом та заохочення учасників до пошуку шляхів подолання існуючих перешкод задля співпраці на основі спільних цінностей і фахових пріоритетів.

Лабораторії

1. Лабораторія драматургії НСТДУ

Спілка бачить одним із своїх стратегічних завдань популяризацію української сучасної драматургії, підвищення професійного рівня драматургів, збагачення репертуарів театрів актуальними вітчизняними п'єсами різних жанрів та стилів. Саме тому 2019 року було засновано Лабораторію драматургії НСТДУ, фінальним етапом якої став Фестиваль сучасної драми. В перший рік діяльності Лабораторії авторами було створено 11 п'єс для дітей та юнацтва, які оприлюднені на сайті НСТДУ та розіслані театрам. У 2020 році проєкт здійснювався за підтримки УКФ, створено також 11 п'єс. Частина цих текстів вже була поставлена на сцені театрів.

2. Лабораторія «i-Reflections Lab: особистість у медіапросторі» - реалізація грантового проєкту за підтримки УКФ.

В рамках проєкту учасники лабораторії вчилися працювати з техніками відео та фотозйомки, роботі з візуальним контентом та технологією захоплення руху (Motion Tracking) та створювали власні медіа-інсталяції та медіа-перформанси на різні теми, пов'язані з цифровою репрезентацією особистості.

Фіксація театральної діяльності

Проект «Цифровий театральний архів» (<https://theatre.com.ua/>) - зібрання інформації про заклади та митців галузі, в тому числі з метою пошуку закордонних партнерів. Подібні ресурси діють та підтримуються на державному рівні в багатьох країнах. Нами було вивчено і опрацьовано досвід Польщі, Словаччини та Словенії. База постійно доповнюється та оновлюється. Зараз нами зібрано інформацію про 116 українських театрів та 1250 вистав.

Конкурси для молодих акторів

Наразі змінено формат цих конкурсів.

Конкурс імені Івана Франка проводиться в Києві. Партнером у 2019 році був Національний академічний театр імені Івана Франка, два останніх роки у зв'язку з пандемією конкурс проводився в онлайн форматі.

Конкурс імені Лесі Українки з 2014 року проводиться в Луцьку, партнером є Волинський обласний театр ляльок. Ювілейний 25-ий конкурс відбувся з 18 по 20 жовтня цього року.

Реалізовані грантові проєкти

2018 рік

За підтримки Українського культурного фонду

«Осіньна школа сценографії»

Міжнародний музейний форум «Театр&Музей: Взаємодія»

За підтримки Департаменту культури КМДА

Київський музейний форум

Всеукраїнський фестиваль недержавних театрів «Відкрита сцена»

2019 рік

За підтримки Українського культурного фонду

Лабораторія «i-Reflections Lab: особистість у медіапросторі»

За підтримки Департаменту культури КМДА

Київський музейний форум

Всеукраїнський фестиваль недержавних театрів «Відкрита сцена»

Програма «Малі міста – великі враження» Міністерства культури України

Міжнародний фестиваль «Парк мистецтв»

2020 рік
Грант Посольства США в Україні

Концерт «Код Гершвіна»

За підтримки Українського культурного фонду

Лабораторія драматургії НСТДУ
Створення цифрового театального архіву

Спільні проєкти та заходи щодо популяризації театального мистецтва

2018 рік

1. Виставка театральних афіш «Театр крізь віки» в рамках фестивалю «Карпатський простір».
2. Круглий стіл «Театральний рух як засіб міжнародної співпраці» в рамках фестивалю «O-Fest».
3. Міні-фестиваль «Мій Курбас» спільно з Мистецьким арсеналом.
4. «В Україну повернись» спільно з КМДА.
5. Реалізація проєкту «Класика – школі» спільно з Українським радіо.
6. Участь в організації та проведенні Фестивалю театрів «Молоко».

2019 рік

1. Виставка «Театр, відкритий світу» (про 22 відомі персони українського театру) в рамках фестивалю «Карпатський простір».
2. Курс лекцій Анни Веселовської з історії театру спільно з Мистецьким арсеналом.
3. Участь в організації та проведенні Фестивалю театрів «Молоко».
4. «Зірки світової опери» спільно з КМДА.
5. Участь в організації IV Міжнародного фестивалю мистецтв «КАРПАТСЬКИЙ ПРОСТІР» («CARPATHIAN SPACE»).
6. Участь в організації фестивалю «Золоті оплески Буковини».

2020 рік

1. Участь в організації та проведенні Фестивалю театрів «Молоко».
2. «Зірки світової опери» спільно з КМДА.

2021 рік

1. Участь в організації та проведенні Фестивалю театрів «Молоко».
2. «Зірки світової опери» спільно з КМДА.

3. Відкритий фестиваль «Театр.PRO».

Стипендії та почесні звання

НСТДУ ініціювала подання на здобуття довічних та дворічних стипендій Президента України та на здобуття почесних звань та нагородження орденами.

Рік	Стипендії (кількість подань)	Звання (кількість подань)
2017	6	3
2018	7	12
2019	12	9
2020	5	17
2021	4	5

За поданням НСТДУ стипендії отримали 22 особи, інших внесено до списку претендентів.

НСТДУ також ініціювала подання на здобуття театральними колективами премії Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва та премії Міністерства оборони України імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури та мистецтва.

Будинок ветеранів сцени

На кінець 2016 року був борг за комунальні послуги у розмірі 350 тис. грн. Від самого початку Головою спілки була поставлена мета – покращити умови проживання та якість життя мешканців будинку ветеранів сцени. Це означало – розрахуватися з боргами, розпочати ремонтні роботи та створити адміністративну команду, яка буде працювати для мешканців, а не для задоволення власних потреб. З 2017 року вдалося збільшити фінансування Будинку ветеранів сцени НСТДУ ім. Наталі Ужвій, потім після ретельно проведеної юридичної підготовки було змінено керівництво. Після чого відбулися якісні зміни в організації роботи персоналу та розпочалися заплановані ремонтні роботи. Комунальні платежі сплачуються в повному обсязі та відсутня заборгованість. На жовтень 2021 р. кількість персоналу складає 20 осіб, кількість мешканців – 20 осіб.

Ремонтні роботи у Будинку ветеранів сцени НСТДУ ім. Наталі Ужвій (2019-2021 рр.)

1. Замінені вікна на металопластикові по всьому будинку.

2. Відремонтовані туалети загального користування (3шт.)
3. Пробурена свердловина, що економить платежі водопостачання в рік до 100 тис. грн., встановлене забезпечення водою з розведенням води по території Будинку ветеранів сцени.
4. Замінені труби водопостачання та розведення по кімнатах.
5. Капітально відремонтована теплиця з облаштуванням теплового опалення на зимовий період та підведенням води.
6. Капітально відремонтована кухня і три склади продуктів.
7. Відремонтовано 15 кімнат в тому числі 3 двокімнатні номери з індивідуальними санвузлами.
8. Замінена пожежна сигналізація Будинку ветеранів сцени та адмінкорпусу, оброблено дах.
9. Відремонтовані гаражі.
10. Зроблено ремонт ганку.
11. Розпочато ремонт холу та актового залу.
12. Проведено капітальний ремонт даху адмінбудівлі.
13. Облаштовано прибудинкову територію, видалені аварійні дерева, вивезення сміття, яке накопичувалося роками (приблизно 160 м.3).
14. Встановлені додаткові бойлери, що дало змогу відмовитися від постачання гарячої води центральною мережею.
15. Придбано обладнання для індивідуального опалення адмінбудинку, що дозволить зекономити близько 40% теплоносія.
16. Відремонтовано медичний кабінет.

Велику волонтерську роботу проводить Олеся Жураківська, яка не тільки сама допомагає Будинку, а ще й залучає до благодійності багатьох небайдужих людей. Вона неодноразово організовувала поїздки до театрів. Волонтери організовували 1 раз на місяць безкоштовних перукарів для наших ветеранів.

Будинок ветеранів сцени співпрацює з благодійними організаціями: ТМ «Купер Енд Хантер» (надано кошти на капітальний ремонт актового залу, відповідальна особа Луценко Ірина), Червоний хрест України (за ініціативи Рими Зюбіної, допомога з продуктами харчування), ТМ «Хекхім» (ліки, вітаміни), ТМ «Фармаско» (ліки), Церква євангельських християн-баптистів «Храм Миру».

У 2021 р. Ірина Білик на розважальній програмі каналу СТБ виграла 100 000 грн. та передала кошти на рахунок Будинку.

У період до пандемії для ветеранів постійно організовувалися поїздки на вистави (театр оперети, театр опери і балету та інші), концертні програми на свята (до новорічних та різдвяних свят, 8 березня, День театру), участь у яких брали студенти Київського національного інституту театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого, театр «Берегиня», Театр на Подолі, театр ім. Франка та інші, музичні колективи («Kiev Tango Project») та виконавці.

Оздоровчий комплекс «Люстдорф»

Протягом останніх 5-ти років тривала боротьба за Оздоровчий комплекс «Люстдорф», який колишня директорка Наталія Маляренко прагнула перетворити на приватний бізнес та готувала всі підстави до збанкрутування та подальшого рейдерського захоплення. 2019 року Рада Співки згідно з повноваженнями, прописаними в Статуті НСТДУ та відповідно до Положення ОК «Люстдорф» прийняла рішення про звільнення Наталії Маляренко з посади генерального директора. П. Маляренко оскаржувала це рішення в суді, проте програла.

Щодо діяльності попереднього керівництва був проведений аудит, який виявив численні порушення, також ревізія виявила, що стан матеріальної бази закладу незадовільний. Приміщення кухні і столової не відповідало санітарним нормам, велика кількість обладнання, яке було придбане попереднім керівником, зникла. ОК «Люстдорф» протягом останніх років був збитковим підприємством.

Для ліквідації цього стану у серпні 2020 року рішенням НСТДУ до роботи був повернутий колектив фахівців, який працював раніше. Вже другий рік ОК «Люстдорф» працює в складних умовах пандемії, які не дозволяють вповні реалізувати заплановані реорганізаційні заходи, однак якісні зміни вже почалися. Був проведений професійний аналіз та складений план виходу підприємства з кризового стану. В цей план входило, в першу чергу:

- приведення спального корпусу, їдальні, технічних і підсобних приміщень у нормальний санітарний стан,
- усунення сантехнічних та електричних несправностей,
- поточний ремонт номерів.

Це дозволило повернути в регулярну експлуатацію 3 поверх спального корпусу та привести загальну кількість відпочиваючих до розрахункової місткості.

Крім того, частково виконано поточний ремонт малого корпусу та їдальні.

Велику увагу було приділено упорядкуванню території підприємства, що включало в себе: вивезення накопиченого за кілька років сміття, валку сухих стовбурів тополі, висадку та формування крон дерев, обрізку кущів, формування клумб, приведення до ладу альтанок з їх фарбуванням та підключенням до електромережі.

Ретельна підготовка до літнього сезону дозволила задовольнити всі заявки

Робота підприємства за останній рік дозволила погасити заборгованість по заробітній платі, податкам та штрафним санкціям попереднього періоду, а також оплатити всі поточні витрати.

Законодавчі ініціативи, підтримка колективів

НСТДУ неодноразово подавала свої пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, які стосуються культури і театрального мистецтва зокрема. Це були звернення до Міністерства культури України (згодом – Міністерство культури, молоді та спорту та Міністерство культури та інформаційної політики), Кабінету Міністрів, профільного Комітету Верховної Ради та Президента з таких питань:

- удосконалення контрактної системи через внесення правок у відповідні закони та розробку підзаконних актів, зокрема вдосконалення форми контракту з професійними творчими працівниками (художнім та артистичним персоналом) державних та комунальних закладів культури;
- удосконалення Законів «Про культуру» та «Про театр і театральну справу» - були проведені консультації з театрами та юристами, розроблено та надано пропозицію внесення змін;
- внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 03.02.2010 N109 «Про оплату праці працівників закладів культури, яким надано статус академічних», з метою закріплення застосування додаткового коефіцієнту підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати, тарифних ставок), розмір якого становить 2, а інших працівників цих закладів - 1,3 і недопущення зменшення цього коефіцієнту;
- звільнення театрів від сплати земельного податку;
- повернення права деяким творчим професіям на пенсію за вислугу років при стажі творчої діяльності 20 років незалежно від віку;
- віднесення посад генеральний директор-художній керівник та директор-художній керівник до посад професійних творчих працівників театрів;
- закріплення за театрами на праві оперативного управління будівель, в яких розміщені театри;
- недопущення зменшення додаткових коефіцієнтів підвищення посадових окладів працівників національних та академічних закладів культури;
- звільнення театрів від проведення публічних закупівель (тендерних процедур) на закупівлю товарів, робіт і послуг, пов'язаних з виробництвом вистав та створенням національного культурного продукту;
- необхідність прийняття Закону України «Про меценатство» та звільнення благодійників від сплати податків;
- встановлення дотації (фінансової підтримки) театрам на здійснення господарської діяльності на кожний бюджетний рік;
- створення Інституту Театру України та інших питань.

З 2017 року НСТДУ зверталася до органів влади з пропозицією звільнення українських театрів від податкового навантаження, а саме від сплати податку на додану вартість. З 01.01.2021 запроваджена знижена ставка ПДВ у розмірі 7 відсотків для показу (проведення) театральних, оперних, балетних,

музичних, концертних, хореографічних, лялькових, циркових, звукових, світлових та інших вистав, постановок, виступів професійних мистецьких колективів, артистичних груп, акторів та артистів (виконавців), кінематографічних прем'єр, культурно-мистецьких заходів.

НСТДУ також підтримала ініціативу Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення додаткових умов для забезпечення розвитку професійних творчих працівників закладів культури», згідно з яким професійні творчі працівники закладів культури мають право на творчу відпустку для провадження творчої діяльності без звільнення з основного місця роботи.

НСТДУ оперативно реагувала на звернення театрів щодо проблем, які в них виникали:

- звернення до Міністерства культури та інформаційної політики та Президента України щодо нав'язування місцевою владою неприйняттого світлового обладнання в Черкаському обласному академічному українському музично-драматичному театрі ім. Т.Г. Шевченка. Конфлікт було вичерпано і театр отримав належне обладнання.

- звернення до Міністерства культури та інформаційної політики та Президента України щодо незаконної ініціативи встановлення герба Австро-Угорщини на фасаді Чернівецького обласного академічного українського музично-драматичного театрі ім. Ольги Кобилянської. Оскільки театр є пам'яткою архітектури національного значення Міністерство втрутилося і конфлікт було вичерпано.

НСТДУ реагувала на порушення законів, щодо відбувалися під час призначення керівників театрів у Білій Церкві, Харкові, Кропивницькому. Саме Спілкою було виявлено, що всупереч закону процедура призначення керівників в різних областях відбувається по-різному. Ми звернули на це увагу Міністерства культури та інформаційної політики України та просили про моніторинг процедури і надання чітких пояснень, аби місцеві органи самоврядування не трактували законодавство на власний розсуд. Міністерство надало відповідь, що збирається ініціювати внесення правок у Закон «Про місцеве самоврядування», аби уникнути суперечок та конфліктів його із законами «Про культуру» і «Про театри і театральну справу».

Повернення майна

Проведений незалежний аудит виявив, що на початок 2017 року у власності НСТДУ знаходилося тільки майно Будинку ветеранів сцени ім. Наталії Ужвій та Оздоровчого комплексу «Люстдорф», велика частина якого також була втрачена через рейдерське захоплення та бездіяльність з боку попереднього керівництва НСТДУ (були пропущені терміни судових позовів).

Постановою КМУ від 10 липня 1998 р. №1058 «Про передачу нерухомого майна творчим спілкам» було рекомендовано передати Національній спілці театральних діячів України у власність або у довічне користування наступне нерухоме майно:

- Приміщення правління Спілки площею 479 кв. метрів, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 14
- Приміщення бібліотеки Спілки площею 35 кв. метрів, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 16
- Будинок актора площею 1800 кв. метрів, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 5 і 7
- Будинок творчо-виробничого підприємства "Укртеатр" площею 323,5 кв. метра, м. Київ, вул. Братська, 7
- Приміщення центру творчих ініціатив Спілки площею 102 кв. метри, м. Київ, вул. Круглоуніверситетська, 4
- Приміщення Київського міського відділення Спілки площею 100 кв. метрів, м. Київ, вул. Горького, 14
- Приміщення Кримського відділення Спілки площею 45 кв. метрів у Кримському українському музичному театрі, м. Сімферополь, просп. Кірова, 17
- Будинок Дніпропетровського виробничого комбінату Спілки площею 124,7 кв. метра, м. Дніпропетровськ, вул. Короленка, 8
- Приміщення Дніпропетровського міжобласного відділення Спілки площею 60 кв. метрів у Дніпропетровському російському драматичному театрі імені М. Горького, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 97
- Приміщення Донецького міжобласного відділення Спілки площею 90,3 кв. метра, м. Донецьк, бульв. Пушкіна, 32а
- Будинок актора і приміщення Львівського міжобласного відділення Спілки площею 645 кв. метрів, м. Львів, просп. Свободи, 26
- Приміщення Львівського виробничого комбінату Спілки, м. Львів, вулиці Огієнка, 4 (площею 190 кв. метрів), Гнатюка, 11 і 15 (площею 187 кв. метрів), Михальчука, 7 і 4 (площею 181 кв. метр), Наливайка, 7 (площею 15 кв. метрів), Мулярська, 2а (площею 219 кв. метрів), Кобилянської, 10 (площею 30 кв. метрів), пл. Ринок, 27 (площею 70 кв. метрів), просп. Свободи, 26 (площею 65 кв. метрів)
- Будинок Одеського міжобласного відділення Спілки площею 1533 кв. метри, м. Одеса, вул. Пастера, 62
- Будинок актора площею 593 кв. метри, м. Одеса, вул. Рози Люксембург, 15
- Будинок актора і приміщення Харківського міжобласного відділення Спілки площею 700 кв. метрів, м. Харків, вул. Красіна, 3

На жаль, процедуру передачі майна не було своєчасно розпочато і більшість приміщень було втрачено.

НСТДУ розпочала переговори з органами місцевого самоврядування щодо передачі зазначеного у переліку майна або, у разі неможливості, будь-якого іншого еквівалентного зазначеному у постанові.

**Фінансовий звіт про роботу Центрального апарату НСТДУ України
за період 2017-2021 рр.**

Залишок на рахунку (членські внески) на 20.10.2016 р. становив 5057,23грн.

Надходження у 2017-2021 рр.

№	Джерело надходження	2017	2018	2019	2020	2021 (на 30.09.2021)
	за бюджетною програмою 3801100 Здійснення культурно-мистецьких заходів національними творчими спілками та Всеукраїнським товариством «Просвіта»	2041100,00	11000000,00	18064000,00	11000000,00	6952348,00
	членські внески	31186,98	57854,27	61561,91	93782,49	105374,26
	гранти		616744,43	2724056,65	978168,87	
	Дворічні та довічні стипендії ветеранам сцени	653144	734922,00	789440,00	901353,00	616529,00
	від місцевих органів самоврядування (обласні, міські ради) на реалізацію заходів	-	773000,00	800000,00	-	-
	інші надходження					

Витрати у 2016 – 2017 рр.

№	Напрями витрат	2017	2018	2019	2020	2021 (на 30.09.2021)
	Будинок ветеранів сцени ім. Н. Ужвій	1500000,00	3500000,00	3500000,00	4500000,00	3375000,00
	На реалізацію заходів відділень	130000,00	1200000,00	1200000,00	1200000,00	506618,00

	НСТДУ					
	Фестиваль-Премія «ГРА»		3500000,00	3500000,00	3500000,00	1800000,00
	Карпатський простір			7000000,00		
	Реалізація інших заходів, організованих центральним апаратом НСТДУ	411100,00	2800000,00	2864000,00	1800000,00	1270730,00
	Реалізація грантових проєктів		1389744,43	3524056,65	978168,87	
	Дворічні та довічні стипендії ветеранам сцени	653144,00	734922,00	789440,00	901353,00	616529,00
	Господарська діяльність (внески відділенням, канцтовари, обсл. оргтехніки, податки, архівні послуги, нотаріальні послуги, госп. потреби)	10114,26	20 252,94	19750,73	26958,53	14314,49
	Матеріальна допомога		2500,00	2500,00		
	Премії НСТДУ		25000,00	25 000, 00	40 000,00	

Залишок на рахунку (членські внески) на 01.11.2021 р. становить – 168 425,99 грн.

Головний бухгалтер

Лариса КАРПЕНКО